

Kielikoulutuspolitiikan verkosto – valtakunnallinen verkosto Suomen kielikoulutuspolitiikan kehittämiseksi

STRATEGIA VUOSILLE 2025–2028

Hyväksytty ohjausryhmän kokouksessa 2.4.2025

Kielikoulutuspolitiikan verkosto (Kieliverkosto) on kansallinen kielikoulutuspolitiikan tutkimus- ja kehittämisverkosto, joka **tuottaa yhteen** kielikoulutuksen toimijoita, **lisää tietoisuutta** kielikoulutuksen moniulotteisuudesta ja **vaikuttaa** kielikoulutusta koskeviin päätöksiin Suomessa. Kieliverkosto tarjoaa tietoa kielikoulutuksesta päätöksentekijöille, varhaiskasvatuksen henkilöstölle, eri koulutusasteiden opettajille, tutkijoille ja muille sidosryhmille, luo yhteistyömahdollisuuksia sekä kehittää kansallista ja kansainvälistä tutkimusta ja koulutusta. Kieliverkostoa koordinoidaan Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielentutkimuksen keskuksessa, ja toimintaa rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö.

Tämä on Kieliverkoston viidennen toimintakauden strategia vuosille 2025–2028. Strategisia tavoitteita täsmennetään vuosittain toimintasuunnitelmissa, jotka hyväksyy valtakunnallinen ohjausryhmä.

Kieliverkoston tehtävät

Kieliverkoston päätehtävä on **koordinoida ja tuoda yhteen** kielikoulutuksen toimijoita, sidosryhmiä, asiantuntijoita ja tutkimustietoa. Verkosto **vaikuttaa kielikoulutuspolitiikkaan päätöksentekoon** ja **edistää** tutkimustietoon sekä kielikoulutuspolitiikan asiantuntijoiden vankkaan osaamiseen ja kokemukseen pohjautuvaa **kielikoulutusta ja kielikoulutuspoliittista toimintaa**.

Näitä tehtäviä tukevat

- tehokas ja vastuullinen viestintä ja vuorovaikutus
- tapahtumien ja koulutustilaisuuksien järjestäminen
- monipuolinen tutkimus.

Verkosto on avoin foorumi kaikille kielikoulutuksesta kiinnostuneille. Keskeisiä kohderyhmiä ovat koulutuksen ja kielen asiantuntijat, kuten esimerkiksi kansalliset ja paikalliset päätöksentekijät, koulutuksen järjestäjät, varhaiskasvatuksen henkilöstö, eri koulutusasteiden opettajat ja kouluttajat, opiskelijat ja tutkijat. Kohderyhmiin pidetään yhteyttä etenkin keskeisten, ohjausryhmässä vaikuttavien sidosryhmien kautta.

Toiminnan arvot

Kieli on keskeinen osa kaikkea yhteiskunnan toimintaa.

Koulutuksessa ja koulutuspolitiikassa otetaan huomioon eri kielet asettamatta niitä tärkeysjärjestykseen tai vastakkain.

Kieliverkosto tavoittelee toiminnassaan eriarvoisuuksien tunnistamista ja purkamista, jotta kielikoulutus olisi saavutettavaa, yhdenvertaista, sosiaalisesti kestäväää ja monikielisyyttä tukevaa.

Kieliä opitaan läpi elämän arjessa, harrastuksissa, varhaiskasvatuksessa, oppilaitoksissa ja työssä – siellä, missä ihmiset käyttävät kieltä. Siksi Kieliverkosto tarkastelee kielikoulutuksen kysymyksiä kokonaisuutena ja jatkumona varhaiskasvatuksesta työelämään. Kielitietoisessa yhteiskunnassa erilaisia tapoja omaksua, oppia ja käyttää kieliä tunnistetaan, tunnustetaan ja hyödynnetään kielikoulutuksen päätöksenteossa ja toteutuksessa.

Kieliverkoston rakenne

Kieliverkoston koordinoinnista vastaavat Soveltavan kielentutkimuksen keskuksessa työskentelevät **Kieliverkoston tutkijat**. Tutkijaryhmään kuuluvat Kieliverkoston koordinaattori, vastaava tutkija ja kaksi projektitutkijaa. Mahdollisuuksien mukaan palkataan tutkimusavustajia.

Kieliverkoston strategiatyötä ohjaa valtakunnallinen **ohjausryhmä**, joka edustaa kielikasvatuksen ja -koulutuksen asiantuntijoita varhaiskasvatuksesta työelämään. Ohjausryhmän puheenjohtaja on soveltavan kielentutkimuksen (kielikoulutuspolitiikka) professori Jyväskylän yliopistosta. Soveltavan kielentutkimuksen keskus kutsuu varapuheenjohtajan ohjausryhmän sisältä. Soveltavan kielentutkimuksen keskuksen johtajalla on taloudellinen vastuu Kieliverkostosta.

Tarvittaessa Kieliverkostossa perustetaan eri tarkoituksiin **asiantuntijaryhmiä**, jotka voivat esimerkiksi laatia lausuntoja ja kannanottoja kielikoulutuksesta sekä toimia asiantuntijoina eri tilaisuuksissa.

Kieliverkoston keskeiset toimintamuodot

Kieliverkoston tavoitteita ja arvoperustaa toteutetaan **1-2 vuoden välein vaihtuvien teemojen** avulla. Niiden lisäksi otetaan huomioon ajankohtaiset, laajat kehityskaaret. Teema näkyy erityisesti vuosittain toistuvissa, keskeisissä tapahtumissa eli Kieliparlamentissa ja Kari Sajavaara -muistoluennolla sekä *Kieli, koulutus ja yhteiskunta* -verkkolehdessä. Kieliverkoston ohjausryhmä vahvistaa teeman.

Vuosittainen valtakunnallinen **Kieliparlamentti** on asiantuntijatapahtuma, jossa kielikoulutuspolitiikan toimijat käsittelevät kauden teemaa ja laativat siitä kannanoton tai muun julkisen tuotoksen laajalle joukolle kielikoulutuspolitiikan päättäjiä ja omia sidosryhmiään. Kieliparlamenttiin kutsutaan rajattu määrä asiantuntijoita, jotka edustavat mm. kasvatus- ja opetusalan järjestöjä, koulutuksen järjestäjiä, päättäjiä, julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoita, työmarkkina-, ammatti- ja opiskelijajärjestöjä sekä viranomaisia ja tutkijoita.

Kieliparlamentin lisäksi Kieliverkosto järjestää yhdessä Soveltavan kielentutkimuksen keskuksen kanssa vuosittaisen ajankohtaiseen tutkimustietoon perustuvan **Kari Sajavaara -muistoluennon**. Muistoluentoa kutsutaan pitämään vuorovuosin kotimainen ja ulkomainen kielikoulutuspolitiikan tai soveltavan kielentutkimuksen asiantuntija. Luennon yhteydessä jaetaan Kari Sajavaara -tunnustuspalkintoja tieteellisesti ansiokkaasta soveltavan kielentutkimuksen alan väitöskirjasta ja alalla tehdystä yhteiskunnallisesti vaikuttavasta työstä.

Erilaisia muita tapahtumia, kuten yhteistyötapaamisia, koulutuksia, kokouksia ja keskustelutilaisuuksia, järjestetään tarpeen mukaan. Niitä voidaan järjestää yhteistyössä ohjausryhmän, sidosryhmien ja muiden toimijoiden kanssa.

Kielikoulutuspolitiikan verkosto toimittaa ja julkaisee *Kieli, koulutus ja yhteiskunta* -**verkkolehettä**, joka on kielen ja koulutuksen asiantuntijoille suunnattu tutkimusperustainen **ammattilehti** ja joka sisältää artikkeleita laajasti kielikoulutuksen eri alueilta. Verkkolehti on avoimesti luettavissa Kieliverkoston verkkosivuilla osoitteessa <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals>. Lehden tehtävänä on herättää keskustelua ja lisätä tietoisuutta kielikoulutuspoliittisista kysymyksistä sekä tuoda yhteen kielikoulutuspolitiikan päätöksentekijöitä, opettajia, tutkijoita ja muita kielikoulutuksen parissa työskenteleviä. Lehti on matalan kynnyksen julkaisukanava, jossa julkaistaan

yleistajuisia, laadukkaasti kirjoitettuja ja toimitettuja tekstejä esimerkiksi tutkimustuloksista, hankkeiden kokemuksista ja hyvistä käytänteistä niin avoimissa kuin tiettyyn teemaan keskittyvissä numeroissa. Lehti on samalla yksi Kieliverkoston keino tarjota kieliin ja kielikoulutukseen liittyvää tietoa yleistajuisessa muodossa.

Kieliverkoston viestintä ja vaikuttavuus

Kieliverkoston viestinnän tavoitteena on kasvattaa tietoisuutta Kieliverkoston toiminnasta ja verkkolehdestä, tuoda tutkittua tietoa osaksi yhteiskunnallista, kielipoliittista ja koulutuspoliittista keskustelua sekä vaikuttaa kielikoulutuspoliittiseen päätöksentekoon.

Kieliverkoston viestintää ohjaa viestintäsuunnitelma, jossa määritellään tarkemmin muun muassa viestinnän kanavat ja tavoitteet. Viestintäsuunnitelma toimintakaudelle 2025–2028 pohjautuu aiemman toimintakauden viestintäsuunnitelmaan, ja se laaditaan strategian hyväksymisen jälkeen.

Kieliverkoston keskeisimmät viestintäkanavat ovat *Kieli, koulutus ja yhteiskunta - verkkolehden lisäksi Kieliverkoston verkkosivut, oma ja muiden toimijoiden sähköpostilistat ja sosiaalinen media*. Verkkosivuilla osoitteessa www.kieliverkosto.fi kerrotaan verkostosta ja sen toiminnasta, esimerkiksi tapahtumista, tutkimuksesta, lausunnoista ja kannanotoista. Lisäksi verkkosivuille kootaan ajankohtaisia tiedotteita ja uutisia laajasti kielikoulutuksen kentältä. Kieliverkoston moderoidulle sähköpostilistalle voi liittyä kuka tahansa kielikoulutuspolitiikasta kiinnostunut, ja sillä tiedotetaan esimerkiksi kieli- ja kielikoulutusaiheisista tapahtumista, uusista julkaisuista, tutkimushankkeista ja muusta Kieliverkoston toimintaan liittyvästä. Kieliverkoston toimintaa voi seurata sosiaalisessa mediassa Instagramissa. Kieliverkosto tuottaa ja julkaisee mahdollisuuksien mukaan uusia jaksoja **Puhutaan kielikoulutuksesta! - podcastiin**.

Kieliverkoston ohjausryhmän jäsenet levittävät tietoutta Kieliverkostosta omissa verkostoissaan sekä tiedottavat oman sidosryhmänsä tapahtumista ja uutisista Kieliverkoston viestintäkanavissa.

Kieliverkoston asiantuntijuutta hyödynnetään **niin kansallisesti kuin kansainvälisesti** kielikoulutuksen ja kielikoulutuspolitiikan kehittämis- ja vaikuttamistyössä sekä tutkimuksessa. Kotimaassa Kieliverkoston tutkijat toimivat asiantuntijoina erilaisissa

kehittämistehtävissä, kouluttavat ja tutkivat verkoston toiminta-aloilta sekä osallistuvat kielikoulutuspolitiikan valtakunnalliseen uudistamiseen esimerkiksi tekemällä selvityksiä ja lausuntoja yhteistyössä ohjausryhmän kanssa. Kieliverkoston tutkijat edustavat Suomea Euroopan nykykielten keskuksen (ECML) toiminnassa Opetushallituksen rinnalla ja vaikuttavat asiantuntijaorganisaatioissa, kuten Eurooppalaisen kielitaidon arvioijien järjestö ALTEn maahanmuuton kielikysymyksiin sekä sosiaalisen oikeudenmukaisuuteen keskittyvissä työryhmissä.

Strategiset tavoitteet vuosille 2025–2028

Viidennellä toimintakaudella Kieliverkosto kehittää toimintatapojaan siten, että tuore tutkimustieto ja asiantuntijoiden kokemus kielikoulutuksen kehittämisestä saavuttaisivat paremmin keskeiset toimijat. Tällä tavalla pyritään vaikuttamaan kielenoppimisen ja kielitarjonnan monipuolisuuteen.

Edistetään kielitietoisia asenteita sekä kielitietoista opetusta ja ohjausta

- Lisätään tietoisuutta kielen merkityksestä sekä kielellisen moninaisuuden ja monikielisyyden myönteisistä vaikutuksista.
- Herätetään keskustelua erilaisista kielitaitotarpeista, monipuolisen kielivarannon tärkeydestä ja yhdenvertaisesta oikeudesta oppia kieliä.
- Tehdään näkyväksi käsityksiä ja esteitä, jotka vaikeuttavat näiden tavoitteiden toteuttamista.
- Tuodaan yhteen varhaiskasvatuksen, eri koulutusasteiden, opettajankoulutuksen ja työelämän edustajia, jotta kielikoulutuksen kenttää voidaan tarkastella kokonaisuutena. Tarjotaan mahdollisuuksia keskustelulle ja tehdään näkyväksi opinpolkujen jatkumoa.

Kehitetään Kieliverkoston vaikuttavuutta

- Vahvistetaan Kieliverkoston tutkijoiden ja ohjausryhmän sidosryhmien välistä viestintää ja vuorovaikutusta.
- Vahvistetaan Kieliverkoston näkyvyyttä tiedonvälityksen ja tiedeviestinnän verkostona: kasvatetaan tietoisuutta Kieliverkoston toiminnasta, välitetään tietoa kouluttajista ja alan ajankohtaisista asioista ja järjestetään koulutustapahtumia erilaisten yhteistyötahojen kanssa. Huolehditaan siitä, että viestintä on saavutettavaa erilaisille kohderyhmille (ei vain kielen ammattilaisille).

- Etsitään aktiivisesti uusia yhteyksiä, yhteistyötahoja ja vaikuttamisen paikkoja, jotta ymmärrys kielen ja kielikoulutuksen moninaisuudesta saavuttaisi myös uusia tahoja.
- Tuodaan rohkeasti esille Kieliverkoston moniäänistä osaamista ja verkoston ainutlaatuisuutta.

Tehdään tutkimusta ja selvityksiä päätöksenteon ja koulutuksen tueksi

- Tehdään tutkimusta Kieliverkoston painopistealueilta päätöksenteon tueksi ja ennakoidaan tulevia kielikoulutukseen liittyviä tutkimustarpeita aktiivisesti.
- Toteutetaan selvityksiä tilauksesta. Tutkimustoiminta ja selvitykset ovat Kieliverkoston tutkijoiden vastuualuetta.
- Tarjotaan tutkittua tietoa koulutuksen ja opetuksen kehittämisen tarpeisiin saavutettavassa muodossa sekä kielikoulutuksen ammattilaisille että tiedeyhteisölle ja tarpeen mukaan myös suurelle yleisölle.
- Ennakoidaan, seurataan ja arvioidaan tehtyjen (kieli)koulutuspoliittisten päätösten vaikutuksia.